

На дневном реду у свету

Заштита потрошача и набавке у јавном сектору у Бугарској

У Бугарској је донет Закон о заштити потрошача и правилима трговине. Закон следи директиве Европске уније о одговорности за робу са манама, сигурности производа, нефер одредбама у купопродајним уговорима, заштити потрошача, неодговарајућој реклами и друге директиве које се односе на заштиту потрошача.

Нови пропис уређује материју права потрошача на обавештење о производима које купује и њиховој цени, сигурности потрошача и одговорности произвођача, увозника и продавца односно трговца, гаранција за производе и права потрошача да испостављају одштетне захтеве, државним органима надлежним за заштиту права потрошача и надзор над применом закона (Комисија за заштиту потрошача при Министарству трговине и туризма).

Допуна чешког закона о парничном поступку

Основни циљ најновијих измена Закона о парничном поступку у Чешкој је да се смањи трајање парница, те да се унапреди систем извршења судских одлука. Мењају се и критеријуми за одређивање стварне надлежности судова (тако да виши судови добијају теже, компликованије случајеве, што до сада није увек био случај).

Систем достављања судских докумената до сада је био искључиво путем поште; но, показало се да је доста дуг пут и да је било злоупотребе у пракси. Отуда, од сада ће се достаљање вршити не само путем поште, већ и преко судских службеника, а у одређеним случајевима и преко полиције. Уводе се посебна правила за достављање правним лицима. Између осталог, уколико достављање није могуће, јер се на адреси седишта правног лица не налази нико ко може да прими судски акт, достављање се врши на адресу лица уписаног у регистар за заступање;

уколико и то није могуће, поновљена достава на адресу правног лица сматра се довољном, чак и ако писмено није било уручено.

Предвиђено је, између осталог, да судија односно председник већа може, у припреми рочишта, да наложи туженом да одговори у одређеном року на тужбу; ако тако не поступи, сматраће се да је признао тужбени захтев (на овај начин се спречава да тужени отеже поступак тако што касно доставља одговор на тужбу односно одговоре на поднеске тужиоца).

Међу новим мерама за побољшање система извршења судских одлука налазе се и оне којима се омогућава извршење на уделитема у друштвима са ограниченом одговорношћу, спречава отуђење имовине дужника са сврхом да се спречи извршење; предвиђена је и могућност продаје предузећа ради намирења поверилаца на основу судске одлуке.

Обавеза обавештавања приликом преузимања предузећа у Мађарској

Извршено је неколико допуна мађарског Закона о предузећима чија је основна сврха заштита мањинских акционара односно чланова трговачких друштава у случају преузимања одређеног процента гласачког права од стране појединих лица (Закон говори о преузимању “гласачких права”, а не о другим видовима утицаја на одлучивање у друштву).

Закон разликује преузимање више од 25% гласачког права (“значајни интерес”), више од 50% (“већински интерес”), те више од 75% тог права (“контролни интерес”). У сваком од ових случајева преузималац интереса је дужан да у року од 30 дана о преузимању обавести надлежан регистарски суд (суд код кога је регистровано предузеће у коме преузима интерес); истовремено, мора се објавити и оглас у специјализованом службеном гласилу.

Санкција за непоступање по овој обавези извештавања је да до извршења обавезе стицалац не може гласати новостеченим гласовима, а ако је у питању већински и контролни интерес, стицалац је до публиковања преузимања одговоран за све дугове предузећа у случају ликвидације.

Ако стицалац стиче већински или контролни интерес у акционарском предузећу, мањински акционари имају право да захтевају да он купи њихове акције по тржишној цени (ово право није предвиђено за чланове друштава са ограниченом одговорношћу, јер они по самом закону имају право првенства куповине удела уколико се они продају трећем лицу). Остало је отворено питање шта се сматра тржишном ценом акција (ранији пропис је предвиђао да је то цена по којој су купљене акције којима је стечен доминантан интерес у предузећу, али је то решење критиковано у пракси).